

I. VAT

1. Wymiana kas na kasy online

1.1. Na czym polegają zmiany

Obowiązkowa wymiana kas starego typu (z papierowym lub elektronicznym zapisem kopii) na kasy online będzie odbywała się w trzech etapach. W 2020 r. mijają dwa terminy, od których podatnicy dokonujący czynności wymienionych w art. 145b ustawy o VAT muszą rozpocząć ewidencjonowanie przy użyciu kas online.

Od 1 stycznia 2020 r. obowiązek ten dotyczy podatników świadczących usługi:

- naprawy pojazdów silnikowych oraz motorowerów,
- naprawy opon, ich zakładania, bieżnikowania i regenerowania,
- w zakresie wymiany opon lub kół dla pojazdów silnikowych oraz motorowerów

oraz sprzedających benzynę silnikową, olej napędowy i gaz przeznaczony do napędu silników spalinowych.

Natomiast od 1 lipca 2020 r. obrót przy użyciu kas online muszą ewidencjonować podatnicy:

- świadczący usługi związane z wyżywieniem realizowane przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo,
- świadczący usługi w zakresie krótkotrwałego zakwaterowania,
- dokonujący dostawy węgla, brykietu i podobnych paliw stałych wytwarzanych z węgla, węgla brunatnego, koksu i półkoksu przeznaczonych do celów opałowych.

Obowiązek ewidencjonowania przy użyciu kas online dotyczy tylko wymienionej sprzedaży. Pozostała sprzedaż może być jeszcze ewidencjonowana na kasie starego typu.

1.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Dokonaj zakupu kasy online

Pierwszym krokiem jest przeanalizowanie dostępnych na rynku ofert kas online i jej zakup. Każdy podatnik powinien dopasować typ kasy online do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności, co zapewne podpowiedzą firmy oferujące kasy. Kasa musi mieć ważne potwierdzenie wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Miar, że spełnia funkcje wymienione w art. 111 ust. 6a ustawy o VAT i wymagania techniczne przewidziane dla kas.

Aby podatnikowi przysługiwała ulga na zakup wszystkich planowanych kas, musi je nabyć w okresie sześciu miesięcy, liczonych od dnia rozpoczęcia ewidencjonowania.

Krok 2. Wybierz serwis kasy online

Następnym krokiem jest wybór serwisanta kasy. Wybranego serwisanta możemy sprawdzić na stronie BIP: <https://www.podatki.gov.pl/wyszukiwarka-uprawnien-serwisantow/>.

Wykaz ten prowadzi Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Znajdziemy tam konkretnego serwisanta, numer jego identyfikatora oraz listę typów kas, do których posiada uprawnienia wraz z datą (przy każdym typie) ważności tego uprawnienia.

MF ostrzega, że w związku z nowymi obowiązkami nałożonymi zarówno na podatników, jak i na serwisy wybór serwisu powinien być dokonany przez podatnika z dużą starannością. Rekomenduje podpisywanie umów z serwisantami. Pisemna umowa pomiędzy podatnikiem a serwisem na obsługę urządzeń powinna zabezpieczać interesy podatnika, a w szczególności zapewnić:

- prawidłowy nadzór nad pracą kasy,
- terminowe wykonywanie przeglądów przez upoważnionych serwisantów widniejących w wykazie udostępnionym na stronie BIP,
- sprawne realizowanie powierzonych czynności serwisowych,
- pomoc z weryfikacją połączenia kasy online z Centralnym Repozytorium Kas (dalej: CRK).

Krok 3. Zapewnij dostęp do internetu

Podatnik jest obowiązany zapewnić połączenie umożliwiające automatyczne lub na żądanie przesyłanie danych między kasą a CRK. Połączenie z CRK odbywa się przez sieć telekomunikacyjną (internet) za pomocą dowolnie wybranego przez podatnika połączenia (GSM, LAN, wi-fi). Do podatnika należy zapewnienie stałego i bezpiecznego łącza, za pomocą którego odbywać się będzie transmisja danych.

W przypadku gdy z przyczyn niezależnych od podatnika nie jest możliwe zapewnienie trwałego połączenia pomiędzy kasą a CRK, musi on złożyć do naczelnika urzędu skarbowego wniosek o wyrażenie zgody na przesyłanie danych z kasy do CRK w ustalonych odstępach czasowych. Wzór wniosku został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących.

Krok 4. Rozpocznij ewidencjonowanie

Kolejny krok to instalacja i fiskalizacja kasy. Podczas tego procesu jest wymagana obecność serwisanta, który skonfiguruje i prawidłowo nawiąże połączenie z CRK.

Podczas automatycznej fiskalizacji kasa otrzyma numer ewidencyjny, który będzie zapisany w pamięci chronionej kasy. Zakończenie fiskalizacji zostanie potwierdzone wystawieniem raportu fiskalnego fiskalizacji oraz pobraniem przez kasę i zapisem w pamięci chronionej harmonogramu przesyłania danych.

Po dokonaniu fiskalizacji możemy już ewidencjonować obrót na nowej kasie.

Krok 5. Rozlicz zakup kasy w deklaracji VAT

Jeśli kasa online będzie służyć do ewidencjonowania sprzedaży opodatkowanej, od jej zakupu odliczymy VAT. Ponadto przysługuje ulga na zakup kasy online w związku z wprowadzonym obowiązkiem wymiany kasy starego typu na kasę online, i to niezależnie od tego, czy skorzystaliśmy z ulgi na zakup kas starego typu. Ulga przysługuje w wysokości 90% jej wartości netto, nie więcej niż 700 zł.

Warunki korzystania z ulgi na zakup kas online określają przepisy § 2 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas. Aby otrzymać ulgę na zakup kasy, należy:

- rozpocząć prowadzenie ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej zakupionej w okresie obowiązywania potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy o VAT (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas). Jest to potwier-

dzenie Prezesa Głównego Urzędu Miar, że kasa online spełnia funkcje wymienione w art. 111 ust. 6a ustawy o VAT i wymagania techniczne przewidziane dla kas;

- posiadać fakturę potwierdzającą zakup kasy rejestrującej oraz dowód uregulowania całej należności za jej zakup (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas).

Jeśli prowadzimy ewidencję sprzedaży przy użyciu więcej niż jednej kasy, musimy rozpocząć prowadzenie ewidencji przy użyciu wszystkich kas, w każdym punkcie sprzedaży, nie później niż w okresie sześciu miesięcy od dnia rozpoczęcia ewidencji (§ 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas).

Ulgę możemy rozliczyć w deklaracji za okres rozliczeniowy, w którym rozpoczniemy prowadzenie ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kasy online, lub za okresy następujące po tym okresie rozliczeniowym.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 6a i ust. 6b, art. 145b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2174; ost.zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 2200
- § 2, § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie odliczania lub zwrotu kwot wydanych na zakup kas rejestrujących oraz zwrotu tych kwot przez podatnika – Dz.U. z 2019 r. poz. 820
- § 13, § 21 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie kas rejestrujących – Dz.U. z 2019 r. poz. 816

2. Nowe zasady wystawiania faktur do paragonów

2.1. Na czym polegają zmiany

Obecnie nie ma przepisów zakazujących wystawiania faktur w przypadku, gdy w momencie dokonywania sprzedaży nabywca nie ujawni się jako podatnik lub osoba działająca w imieniu podatnika i sprzedaż zostanie zaewidencjonowana na kasie. W konsekwencji powszechne jest wystawianie faktur z NIP kupującego jako podatnika VAT na podstawie przedstawionego paragonu, nawet gdy w momencie zakupu nie ujawnił, w jakim charakterze dokonuje tego zakupu.

W celu ograniczenia tej praktyki 1 stycznia 2020 r. zostanie dodany art. 106b ust. 5 ustawy o VAT. Przepis ten, w przypadku sprzedaży udokumentowanej paragonem, pozwoli wystawić fakturę na rzecz podatnika, tylko w sytuacji, gdy na paragonie został wskazany jego numer NIP. Po tej zmianie, jeżeli sprzedaż zostanie udokumentowana paragonem:

- 1) z numerem VAT nabywcy – na jego żądanie sprzedawca będzie obowiązany wystawić fakturę na podatnika, którego numer NIP został wskazany na paragonie,
- 2) bez numeru VAT nabywcy – na jego żądanie sprzedawca będzie obowiązany wystawić fakturę na nabywcę jako osobę prywatną; w szczególności na takiej fakturze nie będzie mógł zostać wskazany numer NIP nabywcy; taka faktura nie będzie uprawniała do odliczenia z niej VAT.

Nowe przepisy, ograniczające możliwość wystawiania podatnikom faktur do sprzedaży udokumentowanej paragonami, nie będą dotyczyć podatników świadczących usługi takśówek osobowych, z wyłączeniem wynajmu samochodów osobowych z kierowcą (PKWiU 49.32.11.0) (art. 106b ust. 7 ustawy o VAT). Będą oni mogli wystawiać faktury na życzenie klienta z jego numerem NIP, nawet gdy paragon zostanie wystawiony bez tego numeru.

Ustawodawca wprowadza także surowe sankcje dla podatników wystawiających faktury z NIP nabywcy do sprzedaży udokumentowanej paragonami bez numeru NIP. Sankcje